

Raadsnota

Raadsvergadering d.d.: 8 november 2016

Onderwerp: Begroting 2017 - 2020

Aan de raad.

Hierbij bieden wij U de ontwerpbegroting aan voor de planjaren 2017-2020. Als gevolg van de gewijzigde begrotingsvoorschriften is de opzet en indeling van deze begroting enigszins veranderd. Bij de invoering van het huidige Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in 2004 lag de nadruk vooral op het vergroten van de transparantie van het proces van begroting en verantwoording en het versterken van de positie van de raad. Ruim 12 jaar na invoering van het BBV zijn er ontwikkelingen, die om vernieuwing vragen. Met name gaat het dan om:

- De wens om de kaderstellende en controlerende rol van de raad verder te versterken;
- De wens tot betere vergelijkbaarheid;
- Het toenemende belang van deze wensen als gevolg van de drie recente decentralisaties;
- De noodzaak om tijdig bij te kunnen sturen in economisch slechte tijden;
- De wens om meer inzicht te krijgen in elkaars financiële positie.

In mei 2014 heeft een door de VNG ingestelde adviescommissie een rapport uitgebracht over de vernieuwing van het BBV. Zij constateert dat de gemeentefinanciën, zowel binnen als buiten de raad, worden gezien als het exclusieve werkterrein van specialisten omdat zowel de begroting als de jaarrekening onvoldoende toegankelijk zijn voor niet-ingewijden. Dat belemmert niet alleen de horizontale verantwoording, maar ook de betrokkenheid van andere belanghebbenden. In de ogen van de adviescommissie kan de toegankelijkheid worden vergroot door de wijze waarop cijfers en prestaties worden gepresenteerd, te veranderen en daarin meer eenheid te brengen.

Uniforme taakvelden.

In de herziening van het BBV, die op 1 januari 2017 ingaat, wordt voorgeschreven dat de ramingen en de realisatiecijfers voortaan moeten worden ingedeeld aan de hand van uniforme eenheden. Het college mag deze taakvelden verder naar behoefte clusteren of onderverdelen in deeltaken en activiteiten.

Sturen op effecten van beleid.

Om te bewerkstelligen dat de resultaten van de beleidsmatige inspanningen van een gemeente meer inzichtelijk worden en een grotere rol in de begrotings- en verantwoordingscyclus kunnen spelen, wordt voorgeschreven dat het programmaplan per programma - naast de doelstelling en de beoogde maatschappelijke effecten - ook beleidsindicatoren bevat, die voor de beleidsdoelstelling relevant zijn.

Meer zicht op bijdrage aan verbonden partijen.

De uitvoering van taken wordt steeds complexer, waardoor in toenemende mate een beroep wordt gedaan op andere organisaties waaraan taken worden uitbesteed, via inkoop of subsidie of via uitvoering door verbonden partijen. Vaak is wel bekend hoeveel wordt bijgedragen aan het budget dat verbonden partijen ter beschikking staat, maar ontbreekt het zicht op de financiële stabiliteit van de verbonden partijen en de mate waarin ze bijdragen aan de output of de beoogde maatschappelijke doelen. In het Wijzigingsbesluit BBV zijn hiertoe aanvullende bepalingen opgenomen.

Beter inzicht in overheadkosten.

Om de inzichtelijkheid te verbeteren, worden in het nieuwe BBV de baten en lasten van overhead niet meer onder de afzonderlijke beleidsprogramma's geregistreerd, maar centraal gegroepeerd onder één taakveld. Daarmee vervalt de noodzaak van een complexe en veelal ondoorzichtige kostentoe rekening aan de gemeentelijke taken en activiteiten.

Het financiële perspectief.

Bij de presentatie van de kadernota hebben wij Uw raad een behoorlijk negatief beeld geschetst van het verloop van de begrotingsresultaten in de komende jaren. Daarna zijn wij met de samenstelling van de nieuwe meerjarenbegroting aan de slag gegaan, waarbij wij voor de berekening van de algemene uitkering de meicirculaire als leidraad hebben gehanteerd. De eerste resultaten voor de nieuwe planperiode kwamen nagenoeg overeen met de prognoses van de kadernota. Ervan uitgaande dat alle taakstellingen tot de beoogde omvang worden ingevuld, liet elk jaar een tekort zien van bijna € 1,1 miljoen. Vanaf het planjaar 2021 steeg dat bedrag tot bijna € 1,7 miljoen door onder andere de dalende leerlingenaantallen als gevolg van het vertrek van Stella Maris uit onze gemeente. Daarbij was overigens nog geen rekening gehouden met de financiële consequenties van nieuwe prioriteiten, die zich de komende jaren ongetwijfeld zullen blijven aandienen.

Op Prinsjesdag hebben wij de septembercirculaire ontvangen. Zoals U bekend, verschaft deze circulaire informatie over de gevolgen van de nieuwe rijksbegroting voor de uitkering uit het gemeentefonds. Omdat die uitkering de grootste inkomstenbron van de gemeente is en daarom in belangrijke mate de financiële positie bepaalt, zijn de gemaakte berekeningen geactualiseerd. Op basis daarvan kunnen wij de aanvankelijk gemaakte prognoses gelukkig in positieve zin bijstellen en wel met € 279.700,- in 2017, oplopend tot € 631.200,- in 2020.

De begrotingstekorten nemen dus af, maar zijn nog steeds substantieel. Het tot stand brengen van duurzaam evenwicht is dan ook een opgave, die niet met de kaasschaafmethode is op te lossen. Wij zullen geen antwoorden meer vinden in traditionele oplossingen. Elk jaar lichten wij onze begroting door en elke keer opnieuw komen wij tot de conclusie dat er nauwelijks nog mogelijkheden zijn om extra inkomsten te genereren c.q. lasten te verlagen. Daar waar er wel nog mogelijkheden zijn om kosten te reduceren, is er geen of onvoldoende politiek draagvlak te vinden. Wij verwijzen hierbij naar de lange en weinig rendabele exercities van vorig jaar, zoals de aanpassing van de subsidieverordening, die veel tijd heeft gevergd en financieel gezien niet veel heeft opgeleverd. Een aantal taakstellingen, waar aanvankelijk wel draagvlak voor was, hebben wij uiteindelijk zelfs moeten afvoeren.

Daarmee bleef in feite nog slechts één optie over die tot een substantiële structurele besparing kan leiden, namelijk de exploitatie van de Polfermolen. De raad heeft derhalve in 2015 opdracht gegeven tot een onderzoek naar het fundamenteel omlaag brengen van de exploitatiekosten van de Polfermolen. Deze exploitatie drukt voor bijna € 1,7 miljoen per jaar op onze begroting, en dat is meer dan 100 euro per inwoner. Wij zijn van oordeel dat een dergelijk hoog bedrag niet langer maatschappelijk is te verantwoorden, zelfs al zou het verloop van de begrotingsuitkomsten florissant zijn dan nu het geval is. Wij werken immers met gemeenschapsgelden en dat vraagt om een extra zakelijke benadering. Indien de raad instemt met ons voorstel om het financiële kader, dat bij de zogenaamde gefaseerde afbouwoptie hoort, vast te stellen op afgerond € 1,2 miljoen per jaar, dan is niet alleen de begrotingsproblematiek opgelost, maar ontstaat er op middellange termijn zelfs op beperkte schaal budgettaire ruimte voor de dekking van nieuwe prioriteiten. De komende maanden zullen alle mogelijke opties inzake de Polfermolen worden uitgewerkt, zodat de raad in het voorjaar van 2017 definitieve keuzes kan maken. Aan elke optie is de voorwaarde gekoppeld dat die minimaal € 1,2 miljoen moet opleveren. Is dat niet of niet-volledig het geval, dan zal de raad overeenkomstig het vastgestelde begrotingskader direct voor alternatieve dekking zorg moeten dragen.

Belastingen en tarieven.

Wanneer de raad instemt met de voorliggende begroting worden de tarieven van de Onroerende-zaakbelastingen ook in de planjaren 2019 en 2020 geïndexeerd met 3% per jaar, na correctie van de effecten van de waardeontwikkeling en de areaaluitbreiding. De tarieven van de afvalstoffen- en de rioolheffing willen wij in de komende planperiode handhaven op het niveau van 2016. Wat de rioolheffing betreft, maken wij daarbij wel het voorbehoud dat de inzichten met betrekking tot het investeringstempo van het VGRP niet wijzigen. De lastendruk stijgt de komende periode dus nauwelijks voor onze inwoners en ondernemers.

Impulsen en ambities.

Veel ambities zijn geborgd in het investeringsprogramma: centrumplanontwikkeling, ontwikkeling van het de Leeuwterrein, huisvesting onderwijs en investeringen in de sport. De strategische aanpak, waarmee wij cofinanciering konden verwerven en knelpunten konden oplossen, heeft zich in de afgelopen periode bewezen. Die werkwijze willen wij de komende jaren blijven doorzetten, mits het natuurlijk economisch verantwoorde investeringen betreft.

Communicatie.

De begroting 2017 plaatsen wij op de gemeentelijke website. Bij de presentatie is ook de pers geïnformeerd. Uiteraard benutten wij de passende gemeentelijke communicatiemiddelen om onze inwoners en ondernemers te informeren over deze begroting en de behandeling ervan in de raad.

Onze voorstellen.

Wij vragen Uw raad om de gemaakte beleidskeuzes en -voornemens te accorderen en de voor de uitvoering daarvan benodigde financiële middelen beschikbaar te stellen, conform het in hoofdstuk 6 van deze begroting opgenomen vaststellingsbesluit.

Het college van burgemeester en wethouders van Valkenburg aan de Geul,

L.T.J.M. Bongarts
algemeen directeur/gemeentesecretaris

Drs. M.J.A. Eurlings
burgemeester

Hoofdstuk 6: Het vaststellingsbesluit en de programma-autorisatie.

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul, 8 november 2016

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 4 oktober 2016;

Gehoord de raadsadviescommissie EFTR de dato 26 oktober 2016;

B e s l u i t :

- De begroting voor de planjaren 2017 tot en met 2020 vast te stellen, met dien verstande dat nog een bedrag van € 200,000,- dient te worden gereserveerd binnen de algemene dekkingsreserve voor het opschonen van kunstgrasvelden indien dat noodzakelijk mocht zijn;
- Aan het college van Burgemeester en Wethouders autorisatie te verlenen voor de per programma geraamde bedragen, te weten:

Veiligheid	€	1.826.223,-
Verkeer, vervoer en waterstaat	€	3.715.812,-
Economie	€	952.407,-
Onderwijs	€	1.789.415,-
Sport, cultuur en recreatie	€	5.894.833,-
Sociaal domein	€	19.189.856,-
Volksgesondheid en milieu	€	4.413.805,-
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	€	1.668.428,-
Bestuur en ondersteuning	€	7.806.029,-
Toevoegingen reserves	€	339.440,-
<i>Totaal der programma's</i>	€	<i>47.596.248,-</i>

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 8 november 2016.

De raad voornoemd,

Mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

Drs. M.J.A. Eurlings,
voorzitter